

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО
ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 3.5.2012 г.
JOIN(2012) 10 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Специален административен район Макао: годишен доклад за 2011 г.

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Специален административен район Макао: годишен доклад за 2011 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

От преминаването преди 12 години на Макао към континентален Китай Европейският съюз и неговите държави членки следят отблизо събитията в политическия и икономическия живот на Специален административен район (САР) Макао. С цел изпълнение на ангажимента към Европейския парламент от 1999 г., всяка година се изготвя доклад относно събитията в Макао. Това е десетият такъв доклад, обхващащ събитията през 2011 г.

Отношенията на Европейския съюз с Макао се основават на общи ценности, европейско наследство и споделени интереси в икономиката, околната среда, образованието и културата. През 2011 г. двустранните отношения продължиха да се развиват в рамките на Споразумението за търговия и сътрудничество, подписано през 1992 г.

ЕС отбелязва задоволителното прилагане през 2011 г. на политиката „една страна—две системи“ в съответствие с Основния закон на САР Макао. Основните права и свободи на гражданите на Макао се спазват. ЕС изразява надежда, че в Макао ще бъде отбелязан по-нататъшен напредък за повече демокрация в рамките на Основния закон и по отношение на очакванията на народа на Макао.

ПОЛИТИЧЕСКИ СЪБИТИЯ

Изминалата 2011 г. беше втората година от мандата на главния управител на Макао Фернандо Чуи. В годишното си политическо обръщение от 15 ноември Фернандо Чуи отново потвърди, че подобряването на благосъстоянието на хората продължава да бъде първият приоритет на неговата администрация. Той наблегна и на политическите мерки за диверсификация на икономиката на Макао. За първи път той разкри наличието на планове за политическа реформа, която ще се изпълнява системно и методично.

На 17 ноември правителството на САР Макао поиска от Постоянния комитет на Националния народен конгрес да излезе с тълкуване на Основния закон, за да могат да се извършат промени в метода за съставяне на петото Законодателно събрание през 2013 г. и в метода за подбор на главен управител през 2014 г. След процедурните разяснения, получени в края на 2011 г., секретарят по въпросите на администрацията и правосъдието Флоринда Чан започна процес на публична консултация за сондиране на общественото мнение с цел промяна на политическата система на Макао.

През 2011 г. в Тайван бе открито Икономическо и културно бюро на Макао, а Тайван откри в Макао Икономическо и културно бюро на Тайпе. Целта на двете бюра е да укрепят сътрудничеството между Тайван и Макао и обмена в икономиката, търговията, туризма и културата.

СЪБИТИЯ В ИКОНОМИЧЕСКИ ПЛАН

През 2011 г. икономиката на Макао отбеляза съществен растеж. През първите девет месеца БВП отбеляза реален ръст от 21,8 %¹, дължащ се на процъфтяването на секторите на туризма и хазарта, както и на съживяването на инвестициите. Наред с продължаващия приток на туристи, приходите от хазарт през 2011 г. достигнаха нова рекордна стойност от 269 млрд. патака², което е увеличение с 42 % спрямо 2010 г. През 2011 г. посещенията на туристи се увеличиха с 12 % и достигнаха 28 милиона, като посетителите от континентален Китай възлизат на 58 % от туристическия контингент в Макао, като това е мощен стимул за бързия растеж на неговата икономика. Макао продължава да бъде лидер на световния пазар на казината, като делът му значително надхвърля този на най-близките му конкуренти.

За да се възползват от този туристически бум, предприемачите планират да построят в Макао още казино курорти. Само от третото тримесечие на 2011 г. вече има общо 32 нови проекта за хотели, които се реализират и/или са в процес на одобрение от съответните органи³. След като бъдат завършени, към сегашния капацитет от 22 356 стаи ще бъдат прибавени повече от 24 000 нови такива. За да ограничи прекомерния растеж в сектора на казината, правителството на САР Макао заяви, че до 2013 г. броят на масите за хазарт ще бъде ограничен на 5 500, а след това пределната стойност на годишен растеж ще бъде 3 %.

В резултат на бързата експанзия на секторите в областта на услугите още повече се изостри проблемът за недостига на работна ръка. През четвъртото тримесечие на 2011 г. безработицата спадна до 2,1 % — най-ниската стойност през последното десетилетие. Макао все повече разчита на внос на работна сила, за да отговори на нуждите на своята икономика в растеж. Към края на 2011 г. броят на непостоянно пребиваващите работници се увеличи от 75 000 през 2010 г. на 94 028 и възлиза на 28 % от общата работна сила. Корпоративният сектор настоява за по-динамичен и гъвкав режим за внос на работна сила с цел облекчаване на недостига както на неквалифицирани работници, така и на квалифицирани специалисти.

От 2,8 % през 2010 г. инфлацията бързо нарасна на 5,8 % през 2011 г. С цел подобряване благосъстоянието на хората и борба с инфлацията, правителството на САР Макао продължи да предоставя различни облекчаващи субсидии и директни парични плащания на всички жители. Тази мярка съществува от 2008 г.

Диверсификацията на икономиката продължава да бъде основно предизвикателство. Хазартът продължава бързо да се разраства и да бъде най-големият сектор по отношение на заетостта, като ангажира 21 % от общата работна сила на Макао. Делът на данъците от хазарт възлиза на 83,5 % от данъчните приходи през 2011 г. в сравнение със 72-та процента през 2007 г.⁴. Извършени са някои подобрения в други сектори извън хазарта като MICE (срещи, инициативи, конференции и изложения), дейностите в областта на културата и творчеството. Повечето усилия за диверсификация на

¹ Ако не е посочено друго, всички икономически данни, отнасящи се за Макао, са официалните статистически данни, публикувани от Службата за статистика и преброяване на правителството на САР Макао.

² Източник: Бюро на правителството на САР Макао за инспекция и координация на хазарта.

³ Източник: Бюро на правителството на САР Макао за земята, строителните работи и транспорта.

⁴ Източник: Бюро на правителството на САР Макао за финансовите услуги.

икономиката на Макао са инициативи на правителството, в т.ч. организирането на няколко широкомащабни търговски изложения и форуми. Хотелите, ресторантите и секторите на търговията на дребно също отчитат добри резултати през изминалата година.

Регионалната интеграция е върховен приоритет за Макао. Макао продължава да укрепва по-нататъшното сътрудничество с региона на делтата на Перлената река и утвърждава позицията си на мост между Китай и португалскоезичните страни в рамките на Форума за икономическо и търговско сътрудничество от Макао. Ролята на Макао е подчертана в посветена на него глава от 12-ия петилетен план на Китай. Китай поема ангажимент да подкрепя Макао за неговото превръщане в международно туристическо и курортно средище, място за бизнес и търговия между Китай и португалскоезичните страни. Китай подкрепя и умерената диверсификация на икономиката на Макао. Рамковото споразумение за сътрудничество между Макао и Гуангдонг бе подписано непосредствено след представянето през март 2011 г. на 12-ия петилетен план. Със споразумението се цели укрепване на социално-икономическата интеграция на Макао и Гуангдонг, улесняване на диверсификацията на икономиката на Макао, както и да бъде подобро изпълнението на Споразумението за по-тясно икономическо партньорство с Китай. Допълнение VIII към Споразумението за по-тясно икономическо партньорство бе подписано на 14 декември 2011 г.

Хенгкин (разположен в Жюхай, континентален Китай) е основен съвместен инвеститорски проект на Макао, община Жюхай и провинция Гуангдонг, съгласно Рамковото споразумение за партньорство между Макао и Гуангдонг. Той се разглежда като образцова зона за нов вид сътрудничество между провинциалните власти и САР Макао. Един km² от площта, взета под наем от Макао в Хенгкин, ще бъде използвана от Университета на Макао, а останалите 4 km² ще бъдат използвани за разработване на нови индустрии. Европейските предприятия проявяват силен интерес към последната въпросна част от Хенгкин. Наетата под наем площ ще бъде управлявана съгласно законодателството на Макао, като по-подробното планиране е все още в процес на изготвяне. Правителството на САР Макао изключва възможността за изграждане на нови казина на територията на това географско продължение на САР.

Макао осъществи значителен напредък в разширяването на мрежата си от споразумения за обмен на информация за целите на данъчното облагане. През 2011 г. Макао сключи осем споразумения за данъчна информация и един протокол към споразумение за избягване на двойното данъчно облагане, предвиждащи обмен на информация с търговски партньори. Преди това Макао вече имаше сключени пет споразумения за избягване на двойното данъчно облагане, с което вече надхвърля изисквания от Г-12 праг от 12 споразумения в данъчната област (6 от тях са с държави — членки на ЕС). Усилията на Макао да постигне споразумения, отговарящи на международно признатите норми, бяха подобаващо оценени в доклада на Световния форум по прозрачността и обмена на информация на ОИСР относно първия етап на партньорския преглед.

Що се отнася до търговията между ЕС и Макао, през 2008 г. бе обърната тенденцията в двустранните търговски потоци на стоки и оттогава износьт на ЕС за Макао има превес над вноса. В резултат на тази тенденция се стигна до свиване на производствената база на Макао и до засилено търсене на вносни стоки. През първите девет месеца на 2011 г.

износът от ЕС за Макао се е увеличил с 68 % до 247 милиона евро, докато вносът от Макао в ЕС възлиза на 60 милиона евро⁵. ЕС е вторият най-голям вносител в Макао след Китай, като делът му възлиза на 24 % от общия внос през 2011 г.⁶. Що се отнася до инвестициите, в Макао са се установили 54 дружества с произход от ЕС⁷, като повече от половината от тях са в сферата на търговията на едро и на дребно, а останалата част — във финансовата област, транспорта, комуникациите и производството. Стопанските камари от ЕС в Макао също стават все по-активни.

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ ЕС И МАКАО

През 2011 г. двустранните отношения и сътрудничеството между ЕС и Макао продължиха да се развиват на вече изградената солидна основа. Укрепването на сътрудничеството между ЕС и Макао, включително сътрудничеството в нови съществени области от взаимен интерес, продължава да бъде основна цел и за двете страни. Това бе потвърдено от конструктивните дискусии по време на годишното заседание на Съвместния комитет ЕС—Макао, състояло се на 29 юни 2011 г. в Макао.

По време на това заседание и двете страни направиха преглед на последните събития в рамките на техните отношения, в т.ч. в областта на търговията и инвестициите. Двете страни направиха преглед на съществуващите дейности в областта на сътрудничеството, включително Програмата за правно сътрудничество и продължаващото обучение за устни преводачи от Макао, както и на различните дейности в Макао по линия на Програмата за стопанска информация на ЕС за Хонконг и Макао (EUBIP). Двете страни се информираха взаимно за състоянието на сътрудничеството по данъчни въпроси и за позициите си по възможностите за засилено сътрудничество в областта на данъчното облагане на спестяванията.

Проведен бе и плодотворен обмен на мнения по други важни въпроси от общ интерес, в т.ч. образование, културен обмен и защита на околната среда, както и относно намерението тези области да бъдат разгледани като евентуални сфери на бъдещо сътрудничество. ЕС насърчи Макао да подпише Многостранното споразумение на СТО относно обществените поръчки. Постигнатият напредък в тези нови области илюстрира разширяващите се двустранни връзки между ЕС и Макао.

На 29 юни, успоредно със заседанието на Съвместния комитет, бе парафирано хоризонталното споразумение между Макао и Европейския съюз по някои аспекти на въздухоплавателните услуги. Това отбеляза укрепването на двустранните отношения в областта на въздушния транспорт.

Дейностите на EUBIP в Макао, съфинансирани от Европейската комисия и управлявани от Европейската търговска камара (ЕТК) в Хонконг, продължиха да се увеличават и да стават по-разнообразни. EUBIP продължава да бъде успешен канал за все по-добро опознаване между стопанските общности от ЕС и Макао. През 2011 г. с предимство се ползваха кризата с държавния дълг в Европа, Споразумението за по-

⁵ Източник: Евростат, към 12 януари 2012 г.

⁶ Източник: Статистика за външната търговия на стоки, Служба за статистика и преброяване на правителството на САР Макао.

⁷ Източник: Статистика за преките инвестиции през 2010 г., Служба за статистика и преброяване на правителството на САР Макао.

тиясно икономическо партньорство и търговските отношения между ЕС и Голям Китай, както и участието в двете големи ежегодни прояви в Макао (MIF и MIECF). Участието на ЕС, наред с държавите — членки на ЕС, и европейските предприятия, със съвместен павилион на ЕС по време на тези две прояви доведе до значително по-голяма видимост на ЕС и послужи за място за осъществяване на контакти между посетителите от Макао и континентален Китай и предприятията изложители от ЕС. EUBIP се радва на силна подкрепа и участие от страна на стопанските камари на държавите — членки на ЕС, по отношение на дейността ѝ в Макао. Въпреки това, по-прякото участие на установени в Макао предприятия в стопанските съвети на EUBIP за редица промишлени сектори би допринесло да бъдат по-лесно определяни и по-добре разбирани конкретните опасения и интереси на стопанските среди.

ЕС и неговите държави членки посветиха на територията доста усилия в областта на публичната дипломация с цел по-нататъшно засилване на връзките с Макао, укрепване на контактите между хората и насърчаване на образователния обмен между факултети и студенти, включително посредством програмата Erasmus Mundus. ЕС продължава да оказва подкрепа на катедра „Жан Моне“ в Университета на Макао, която и през изминалата година организира редица успешни конференции „Жан Моне“. Диалогът между културите продължи да се задълбочава посредством съвместната изложба на фотографии на европейски обекти, включени в списъка на ЮНЕСКО на световното наследство.

В края на 2011 г. ЕС обяви покана за представяне на предложения за академична програма на ЕС в Макао, която да обхваща периода 2012—2015 г. Главната цел е да се разработят дейности за популяризиране с цел подобряване на видимостта на ЕС и засилване на академичното сътрудничество с институции на ЕС за висше образование, включително да се насърчават повече учени и студенти да се занимават с научни разработки и изследвания по свързани с ЕС въпроси.

През 2011 г. продължи сътрудничеството за увеличаване на броя на квалифицираните устни преводачи за органите на Макао, за да се отговори на нуждите на тяхната двуезична китайско-португалска администрация. В рамките на програмата в Макао и Брюксел се провежда петмесечно обучение на устни преводачи.

ЕС ще продължи да поддържа отношенията си със САР Макао, да засилва икономическите и търговските връзки, да укрепва сътрудничеството със стопанските среди и гражданското общество и да насърчава мобилността и обмена с хората от Макао. Различните форми на обмен и диалог между ЕС и Макао ще продължат и през 2012 г. По-специално ЕС очаква засилване на дейностите, отнасящи се до културния обмен и академичните въпроси.